

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 9 lutego 2012 r.

w sprawie sposobu i trybu ustalania wskaźników kosztochłonności dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich oraz obszarów kształcenia, a także dla stacjonarnych studiów doktoranckich

Na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb ustalania wskaźników kosztochłonności dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich oraz obszarów kształcenia, a także dla stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki.

§ 2. Wskaźniki kosztochłonności, o których mowa w § 1, zawierają się w przedziale 1,0–3,0.

§ 3. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, zwany dalej „ministrem”, określa wskaźniki kosztochłonności dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, z zastosowaniem wskaźników kosztochłonności poszczególnych dziedzin, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów. Jeżeli efekty kształcenia odnoszą się do więcej niż jednej dziedziny, są uwzględniane procentowe udziały, w jakich program studiów odnosi się do poszczególnych dziedzin nauki, przy czym suma udziałów musi być równa 100%.

2. Wykaz wskaźników kosztochłonności poszczególnych dziedzin nauki i sztuki w obszarach wiedzy stanowi załącznik do rozporządzenia.

3. Do określenia wskaźnika kosztochłonności kierunku studiów, o którym mowa w ust. 1, stosuje się średnią ważoną udziałów poszczególnych dziedzin, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów. Ustalona średnia jest zaokrąglana do jednego miejsca po przecinku.

§ 4. 1. Minister określa wskaźniki kosztochłonności dla stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki i sztuki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.³⁾). Jeżeli studia doktoranckie odnoszą się do więcej niż jednej dziedziny, są uwzględniane

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 248, poz. 1483).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1238 i 1240 i Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, z 2009 r. Nr 68, poz. 584, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 202, poz. 1553, z 2010 r. Nr 57, poz. 359, Nr 75, poz. 471, Nr 96, poz. 620 i Nr 127, poz. 857 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 84, poz. 455, Nr 112, poz. 654, Nr 174, poz. 1039 i Nr 185, poz. 1092.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 84, poz. 455.

procentowe udziały, w jakich ich program odnosi się do poszczególnych dziedzin, przy czym suma udziałów musi być równa 100%.

2. Do określenia wskaźnika kosztochłonności stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach, o którym mowa w ust. 1, stosuje się średnią ważoną udziałów poszczególnych dziedzin, do których odnoszą się studia doktoranckie. Ustalona średnia jest zaokrąglana do jednego miejsca po przecinku.

§ 5. Nowe wskaźniki kosztochłonności, o których mowa w § 3 ust. 3 i § 4 ust. 2, w danym roku są określane nie później niż do dnia 15 lutego danego roku, odrębnie dla prowadzonych przez uczelnie:

- 1) poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich,
- 2) stacjonarnych studiów doktoranckich
– i ogłaszane niezwłocznie w formie komunikatu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra.

§ 6. 1. W celu określenia wskaźników kosztochłonności, o których mowa w § 5 pkt 1, rektor uczelni, w której skład wchodzi podstawowa jednostka organizacyjna podejmująca kształcenie na podstawie art. 11 ust. 1 lub art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej „ustawą”, przedkłada ministrowi informację obejmującą w szczególności:

- 1) nazwę uruchamianego kierunku;
- 2) opis efektów kształcenia, wraz z planem studiów i programem kształcenia;
- 3) dziedzinę lub dziedziny, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów, ze wskazaniem procentowych udziałów, w jakich program studiów odnosi się do poszczególnych dziedzin nauki.

2. Informację, o której mowa w ust. 1, rektor przedkłada ministrowi w terminie określonym w art. 11a ust. 1 ustawy.

3. W przypadku dokonania w programie kształcenia zmian zajęć dydaktycznych, za które można uzyskać więcej niż 30% punktów ECTS, po ostatnim określeniu wskaźników kosztochłonności, należy przedłożyć informację, o której mowa w ust. 1, w terminie określonym w art. 11a ust. 1 ustawy.

4. Zmiany programu kształcenia, niewymagające zgody ministra na prowadzenie kierunku studiów oraz opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej, o których mowa w § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445), nie powodują zmiany wskaźnika kosztochłonności kierunku.

5. Do studiów prowadzonych przez jednostki międzyuczelniane lub jednostki wspólne oraz jednostki organizacyjne związku uczelni stosuje się przepisy ust. 1–4.

§ 7. 1. W celu określenia wskaźników kosztochłonności, o których mowa w § 4 ust. 2, rektor uczelni, w której skład wchodzi jednostka organizacyjna uczelni rozpoczynająca prowadzenie stacjonarnych studiów doktoranckich, których program odnosi się do więcej niż jednej dziedziny nauki i sztuki określonej w załączniku do rozporządzenia, przedkłada ministrowi informację obejmującą w szczególności:

- 1) nazwę uruchamianych stacjonarnych studiów doktoranckich;
- 2) program stacjonarnych studiów doktoranckich wraz z procentowo określonym udziałem poszczególnych dziedzin, przy czym suma udziałów musi być równa 100%.

2. Informację, o której mowa w ust. 1, rektor przedkłada ministrowi nie później niż do dnia 31 października roku, w którym rozpoczyna się prowadzenie stacjonarnych studiów doktoranckich.

§ 8. Dla pierwszego roku studiów stacjonarnych, na których studiuje student przed przyjęciem na kierunek studiów, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, określa się wskaźnik kosztochłonności równy 1,0.

§ 9. 1. Jeżeli uczelnia nie przedłoży informacji o nowo utworzonym kierunku studiów stacjonarnych w terminie określonym w art. 11a ust. 1 ustawy lub informacji o uruchomieniu stacjonarnych studiów doktoranckich w terminie określonym w § 7 ust. 2, stosuje się dla danego kierunku studiów lub studiów doktoranckich wskaźnik kosztochłonności $k_{s1} = 1,0$. Określenie wskaźnika kosztochłonności, zgodnie z § 3 lub § 4 nastąpi po przedłożeniu przez uczelnię tych informacji, ze skutkiem od dnia 1 stycznia następnego roku.

2. Informacja o nowo określonym wskaźniku kosztochłonności zostanie ogłoszona w sposób określony w § 5.

§ 10. 1. Do określenia wskaźników kosztochłonności poszczególnych kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się wskaźniki określone na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Do kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych, o których mowa w ust. 1, dla których nie określono wskaźników kosztochłonności w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 96 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 445 i Nr 112, poz. 654), stosuje się wskaźniki kosztochłonności określone:

- 1) dla makrokierunków oraz studiów międzykierunkowych, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej wskaźników kosztochłonności kierunków wchodzących w skład makrokierunku lub studiów międzykierunkowych,
 - b) zasady, że ustalona średnia zaokrąglana jest w dół do najbliższej wartości należącej do zbioru (1,0; 1,5; 2,0; 2,5; 3,0);
- 2) dla kierunków niebędących makrokierunkami oraz studiami międzykierunkowymi, przy uwzględnieniu:
 - a) przedmiotów wchodzących w skład kierunku,
 - b) ogólnej liczby godzin zajęć,
 - c) przewidywanej liczby studentów na danym kierunku studiów stacjonarnych,
 - d) porównania z kierunkami już istniejącymi o podobnych treściach kształcenia.

3. Jeżeli nowo utworzony kierunek, makrokierunek lub studia międzykierunkowe, o których mowa w ust. 2, jest prowadzony w innej uczelni pod taką samą nazwą oraz zawiera analogiczne ramowe treści kształcenia, wskaźnik kosztochłonności danego kierunku, makrokierunku lub studiów międzykierunkowych jest określany na takim samym poziomie jak dla dotychczas prowadzonego kierunku, makrokierunku lub studiów międzykierunkowych.

4. Wskaźniki kosztochłonności dla kierunków, o których mowa w ust. 2, zostaną ogłoszone w formie komunikatu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra, nie później niż w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 11. 1. Informację, o której mowa w § 6 ust. 1, o kierunku studiów utworzonym przed dniem wejścia w życie rozporządzenia na podstawie art. 11 ust. 1 lub art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy, uczelnia przedkłada ministrowi nie później niż w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2. Komunikat, o którym mowa w § 5, w pierwszym roku obowiązywania rozporządzenia ogłasza się nie później niż w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 12. Rozporządzenie ma zastosowanie do określenia wskaźników kosztochłonności począwszy od dnia 1 stycznia 2012 r.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.⁴⁾

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie wskaźników kosztochłonności poszczególnych kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki (Dz. U. Nr 65, poz. 435, z 2008 r. Nr 82, poz. 489, z 2009 r. Nr 63, poz. 526, z 2010 r. Nr 65, poz. 413 oraz z 2011 r. Nr 110, poz. 646), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 37 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 445 i Nr 112, poz. 654).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki
i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2011 r.
(poz.)

**Wykaz wskaźników kosztochłonności dla poszczególnych dziedzin nauki i sztuki
w obszarach wiedzy**

1. Obszar nauk humanistycznych o wskaźniku kosztochłonności 1,0–1,5:

1) nauki humanistyczne	1,5;
2) nauki teologiczne	1,0.

2. Obszar nauk społecznych o wskaźniku kosztochłonności 1,0–1,5:

1) nauki społeczne	1,0;
2) nauki ekonomiczne	1,5;
3) nauki prawne	1,0.

3. Obszar nauk ścisłych o wskaźniku kosztochłonności 2,0–2,5:

1) nauki matematyczne	2,0;
2) nauki fizyczne	2,5;
3) nauki chemiczne	2,5.

4. Obszar nauk przyrodniczych o wskaźniku kosztochłonności 2,0–2,5:

1) nauki biologiczne	2,5;
2) nauki o Ziemi	2,0.

5. Obszar nauk technicznych o wskaźniku kosztochłonności 2,5:

nauki techniczne	2,5.

6. Obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych o wskaźniku kosztochłonności 2,5–3,0:

1) nauki rolnicze	2,5;
2) nauki leśne	2,5;
3) nauki weterynaryjne	3,0.

7. Obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej o wskaźniku kosztochłonności 2,0–3,0:

1) nauki medyczne	3,0;
2) nauki farmaceutyczne	3,0;
3) nauki o zdrowiu	2,0;
4) nauki o kulturze fizycznej	2,0.

8. Obszar sztuki o wskaźniku kosztochłonności 2,5:

1) sztuki filmowe	2,5;
2) sztuki muzyczne	2,5;
3) sztuki plastyczne	2,5;
4) sztuki teatralne	2,5.

UZASADNIENIE

Projekt niniejszego rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Ustawodawca w art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy upoważnił ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, zwanego dalej „ministrem”, do określenia w drodze rozporządzenia sposobu i trybu ustalania wskaźników kosztochłonności dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich oraz obszarów kształcenia, a także dla stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki, przy uwzględnieniu warunków związanych z prowadzeniem tych studiów.

Wskaźniki kosztochłonności nie mają wpływu na kształtowanie, w tym na zmiany poziomu, ogólnej kwoty dotacji podmiotowych w obszarze działalności dydaktycznej, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy, są natomiast jednym z elementów algorytmu podziału globalnej kwoty dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1-4 ustawy, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych, w załącznikach 1-6. Wskaźniki kosztochłonności kierunków studiów oraz studiów doktoranckich, przez które przemnożona zostaje liczba studentów oraz doktorantów, mają wpływ na wartość składnika studencko-doktoranckiego określonego w załącznikach 1-3 ww. rozporządzenia. Składnik studencko-doktorancki wpływa na podział od około 9,0% do 13,5% dotacji podstawowej określonej w załączniku nr 1 rozporządzenia. W przypadku dotacji określonej w załączniku nr 2 wskaźniki kosztochłonności wpływają na podział około 42,0% dotacji, a przypadku w dotacji określonej w załączniku nr 3 – na podział około 21,0% dotacji. Dotyczy to łącznego wpływu wskaźników kosztochłonności nowo ustalonych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz wskaźników ustalonych uprzednio i zachowanych na dotychczasowym poziomie. Wskaźniki kosztochłonności nowo określane dla kierunków studiów oraz studiów doktoranckich stopniowo tworzonych po dniu wejścia życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw będą mieć marginalny wpływ na wartość dotacji dla poszczególnych uczelni w roku 2012. W kolejnych latach wraz ze wzrostem udziału liczby nowo utworzonych kierunków w liczbie kierunków ogółem, wpływ nowych wskaźników kosztochłonności na podział dotacji będzie sukcesywnie wzrastał.

Wskaźniki kosztochłonności są także czynnikiem podziału dotacji na zadania projakościowe, o których mowa w art. 94b ust. 1 pkt 4 ustawy. Sposób podziału dotacji na zadania projakościowe został określony w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 października 2011 r. w sprawie sposobu podziału i trybu przekazywania podmiotowej dotacji na dofinansowanie zadań projakościowych z budżetu państwa (Dz. U. Nr 251, poz. 1508).

Projekt rozporządzenia zastąpi uregulowania zawarte w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie *wskaźników kosztochłonności poszczególnych kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki* (Dz. U. Nr 65, poz. 435, z późn. zm.).

W załączniku „Wykaz wskaźników kosztochłonności poszczególnych dziedzin nauki i sztuki w obszarach wiedzy” do projektowanego rozporządzenia:

- ujęto poszczególne dziedziny nauki i sztuki w obszarach wiedzy, które w obecnym rozporządzeniu stosowane będą do ustalania kosztochłonności zarówno kierunków

studiów (odmiennie od dotychczasowego stanu prawnego), jak i do studiów doktoranckich;

- uprzednio stosowany wykaz uzupełniono zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. Nr 179, poz. 1065) o dziedzinę „nauki społeczne”, określając jednocześnie wskaźnik kosztochłonności równy 1,0;
- zmieniono wskaźniki kosztochłonności dla czterech dziedzin nauki, tj. „nauk ekonomicznych”, „nauk matematycznych”, „nauk technicznych” i „nauk o zdrowiu”.

Przyporządkowanie dziedzin nauki i sztuki do poszczególnych obszarów wiedzy wynika z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. Nr 179, poz. 1065). Natomiast zaproponowana wartość wskaźnika kosztochłonności dla dziedziny „nauki społeczne” oraz zmiany wartości wskaźników kosztochłonności czterech ww. dziedzin nauki są wynikiem prac prowadzonych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego m.in. w ramach zespołów do spraw opracowania zasad wyznaczania kosztochłonności dla poszczególnych obszarów kształcenia. Wartości wskaźników kosztochłonności dla dziedzin nauki i sztuki zostały określone przy uwzględnieniu średniej funkcjonujących wskaźników kosztochłonności kierunków wchodzących w skład danej dziedziny nauki i sztuki ważonej liczebnością studentów na tych kierunkach.

Wartości wskaźników kosztochłonności dziedzin nauki i sztuki ujęte w załączniku zostały określone z uwzględnieniem nowego zastosowania, zgodnie z którym będą one stanowiły podstawę do określenia wskaźnika kosztochłonności nie tylko do stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach, ale także kierunków studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których efekty kształcenia odnoszą się do poszczególnych dziedzin.

Jeżeli efekty kształcenia na nowo utworzonym kierunku studiów odnoszą się do więcej niż jednej dziedziny, są uwzględniane procentowe udziały, w jakich program studiów odnosi się do poszczególnych dziedzin, przy czym suma udziałów musi być równa 100%. Wskaźnik kosztochłonności kierunku studiów ustala się przy zastosowaniu średniej kosztochłonności poszczególnych dziedzin – do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów – ważonej ich udziałem. Po obliczeniu, średnia zaokrąglana jest do jednego miejsca po przecinku.

Analogicznie są określane wskaźniki kosztochłonności dla stacjonarnych studiów doktoranckich, których program odnosi się do więcej niż jednej dziedziny nauki i sztuki określonej w załączniku do rozporządzenia.

Nowo ustalone w danym roku wskaźniki kosztochłonności kierunków studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich są ogłaszane w formie komunikatu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra.

W projektowanym rozporządzeniu uregulowano szczegółowo również kwestie związane z przepisami przejściowymi dotyczącymi zastosowania dotychczasowych wskaźników kosztochłonności dla poszczególnych kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem ogłoszenia, z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2012 r. spełnia przesłanki określone w art. 4 ust. 2 oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172), ponieważ przemawia za tym ważny interes państwa (projektowane wskaźniki kosztochłonności będą wykorzystane do podziału dotacji, którą

uczelnie otrzymają na rok 2012) i nie jest sprzeczne z zasadą demokratycznego państwa prawnego, o której mowa w art. 2 Konstytucji. Projektowana regulacja działa na korzyść uczelni otrzymujących dotacje, gdyż bez jej wprowadzenia nie będzie możliwe przyznanie dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1-4 ustawy.

Opinia o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej

Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 7 listopada 2011 r. Nr DPUE-920-1317-11/jf/1, projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływało na uczelnie publiczne i niepubliczne, otrzymujące z budżetu państwa dotację podmiotową, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), w związku z ujęciem w algorytmach podziału dotacji danych o liczbie studentów studiów stacjonarnych według kierunków studiów, makrokierunków i studiów międzykierunkowych oraz danych o liczbie uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich według dziedzin nauki i sztuki, z uwzględnieniem określonych dla nich wartości wskaźników kosztochłonności.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania do:

- 1) Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego;
- 2) Państwowej Komisji Akredytacyjnej;
- 3) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 4) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 6) Polskiej Akademii Nauk;
- 7) Polskiej Akademii Umiejętności;
- 8) Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
- 9) Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 10) Rady Młodych Naukowców;

oraz do następujących partnerów społecznych:

- 1) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
- 2) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 5) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Business Centre Club;
- 7) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 8) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 9) Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP;
- 10) Wolnych Związków Zawodowych „Sierpień 80” Zarządu Krajowego.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), a także udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do przepisów uchwały Rady Ministrów nr 49 z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

Uwagi zgłosili następujący partnerzy społeczni: Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk; Komitet Polityki Naukowej; Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej Polskiej Akademii Nauk; Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich; Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego; Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych; Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych; Polska Izba Inżynierów Budownictwa; Pracodawcy RP; Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku

Nauczycielstwa Polskiego oraz wspólne stanowisko przedstawili dziekani wydziałów chemicznych uniwersytetów i uczelni technicznych oraz Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Zgłoszone uwagi dotyczyły głównie sposobu określania wskaźników kosztochłonności dla kierunków technicznych oraz wartości wskaźnika kosztochłonności dziedziny nauk technicznych (Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, Polska Izba Inżynierów Budownictwa, Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Pracodawcy RP). Wątpliwości budziło głównie obniżenie wskaźnika kosztochłonności dla dziedziny nauk technicznych z 3,0 do wartości 2,5, co kwestionowano jako sprzeczne z deklaracją złożoną przez władze państwowe, dotyczącą woli rozwoju kształcenia inżynierów, wyrażającą się działaniami takimi jak wspieranie kierunków technicznych poprzez umieszczanie znacznej ich liczby na listach kierunków zamawianych, czy też prowadzoną przez MNiSW szeroką medialną akcją promocji studiów technicznych. Dodatkowo zastrzeżenia budził przepis rozporządzenia, pozwalający na zwiększenie wskaźnika kosztochłonności o 0,5 dla kierunków technicznych, spełniających określone wymagania.

W następstwie prac przeprowadzonych pod przewodnictwem prof. Witolda Jurka – Podsekretarza Stanu w MNiSW, w ramach zespołów do spraw opracowania zasad wyznaczania kosztochłonności dla poszczególnych obszarów kształcenia ustalono, iż wartość wskaźnika kosztochłonności dla dziedziny nauk technicznych zostanie określona przy uwzględnieniu średniej dla aktualnych wskaźników kosztochłonności kierunków wchodzących w skład danej dziedziny nauki ważonej liczebnością studentów na tych kierunkach. Dodatkowo należy nadmienić, iż podmioty zgłaszające uwagi nie przedstawiły analiz oraz kalkulacji potwierdzających zasadność postulatów utrzymania wartości wskaźnika kosztochłonności dla dziedziny nauk technicznych na poziomie 3,0 w świetle zmienionego zakresu zastosowania tego wskaźnika. W związku z powyższym pozostawiono wskaźnik kosztochłonności dla nauk technicznych na poziomie 2,5. Jednakże należy zauważyć, iż wskaźniki kosztochłonności dla kierunków studiów stacjonarnych prowadzonych w uczelniach przed 1 października 2012 r. pozostaną na aktualnym poziomie, jeżeli dostosowanie programów kształcenia danych kierunków do wymogów wprowadzonych ustawą ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw będzie wymagało dokonania w programie kształcenia zmian zajęć dydaktycznych, za które można uzyskać mniej niż 30% punktów ECTS.

W odniesieniu do warunków pozwalających na zwiększenie o 0,5 wskaźnika kosztochłonności dla kierunków technicznych, partnerzy społeczni zwracali uwagę, iż większość kierunków technicznych spełnia wymagania określone w § 2 ust. 3 pkt 1 projektu rozporządzenia. W związku z powyższym usunięto kwestionowany przepis z rozporządzenia.

Wyrażono również opinię, iż określenie wskaźnika kosztochłonności dla dziedziny nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie 2,0 nie gwarantuje odpowiedniej jakości kształcenia na tych kierunkach (Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej Polskiej Akademii Nauk, Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich). Jako argument podawano, iż zajęcia prowadzone w ramach tych kierunków wymagają użycia specjalistycznego sprzętu laboratoryjnego, kosztownych materiałów dydaktycznych oraz prowadzenia ich części w placówkach służby zdrowia.

Uwagi nie uwzględniono, zgodnie bowiem z § 8 ust. 1 projektu rozporządzenia na kierunkach studiów, w których zmiany programów kształcenia, związane z dostosowaniem do przepisów nowelizowanej ustawy, nie będą wymagały zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa

wyższego, wskaźnik kosztochłonności pozostanie na dotychczasowym poziomie do zakończenia cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2011/2012 i poprzednich latach. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia do określenia wskaźnika kosztochłonności kierunku studiów stosuje się średnią ważoną udziałami poszczególnych dziedzin, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów. Tym samym, wskaźnik kosztochłonności kierunku, którego efekty kształcenia odnoszą się np. jednocześnie do dziedziny nauki o zdrowiu oraz dziedziny nauk medycznych, będzie większy od 2,0.

Partnerzy społeczni zwrócili uwagę na niezasadne ich zdaniem:

- 1) zwiększenie wskaźników kosztochłonności dla dziedzin nauk ekonomicznych oraz nauk matematycznych (Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Pracodawcy RP);
- 2) pozostawienie wartości wskaźnika dla dziedzin nauk o kulturze fizycznej oraz nauk chemicznych na dotychczasowym poziomie (Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej Polskiej Akademii Nauk, Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, a także wspólne stanowisko dziekanów wydziałów chemicznych uniwersytetów i uczelni technicznych oraz Polskiego Towarzystwa Chemicznego);
- 3) zmniejszenie wskaźnika kosztochłonności dla dziedzin nauk o zdrowiu (Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej Polskiej Akademii Nauk, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich).

Wartości wskaźników kosztochłonności dla poszczególnych dziedzin nauki i sztuki zostały określone w projekcie rozporządzenia w następstwie prac przeprowadzonych w ramach zespołów do spraw opracowania zasad wyznaczania kosztochłonności dla poszczególnych obszarów kształcenia pod przewodnictwem prof. Witolda Jurka. W skład zespołów wchodziłi eksperci z zakresu poszczególnych obszarów kształcenia. Wartości wskaźników kosztochłonności dla dziedzin nauki i sztuki zostały określone przy uwzględnieniu średniej dla aktualnych wskaźników kosztochłonności kierunków wchodzących w skład danej dziedziny nauki ważonej liczebnością studentów na tych kierunkach. Należy także zauważyć, iż w toku konsultacji społecznych nie przedstawiono analiz umożliwiających przyjęcie powyższych postulatów. W związku z powyższym, uwag nie uwzględniono i wskaźniki dla omawianych dziedzin nauki pozostały bez zmian.

Zgłoszono także propozycję zmiany zaokrąglenia wartości wskaźnika kosztochłonności w przypadku, gdy efekty kształcenia odnoszą się do więcej niż jednej dziedziny kształcenia (Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich). Wątpliwości budził przede wszystkim sposób zaokrąglenia wartości wskaźnika w dół do najbliższej wartości ze zbioru {1,0; 1,5; 2,0; 2,5; 3,0}.

Powyższą uwagę uwzględniono poprzez zmianę w projekcie rozporządzenia zasad dotyczących zaokrąglenia. Wskaźnik kosztochłonności kierunków studiów oraz studiów doktoranckich, których efekty kształcenia odnoszą się do więcej niż jednej dziedziny nauki, będą zaokrąglane do jednego miejsca po przecinku w przedziale 1,0–3,0.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich zgłosiła uwagę, iż, określenie „kierunki edukacyjne” nie jest jasne.

Uwzględniono uwagę poprzez usunięcie pkt 2 z § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia.

KRASP zgłosiła sprzeciw wobec ustalenia wskaźnika kosztochłonności równego 1,0 dla pierwszego roku studiów, na którym studiuja studenci przed przyjęciem na kierunek studiów.

Kwestionowany przez KRASP przepis funkcjonuje w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie

wskaźników kosztochłonności poszczególnych kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki (Dz. U. Nr 65, poz. 435, z późn. zm.) i nie budził dotąd zastrzeżeń. W związku z powyższym nie uwzględniono uwagi.

Dwa podmioty (Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Pracodawcy RP) nie zgadzają się ze stwierdzeniem w OSR, iż regulacja nie będzie miała żadnego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorstw i na rozwój regionalny.

Dotacja podmiotowa w obszarze działalności dydaktycznej na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych oraz utrzymaniem uczelni, w tym na remonty (dotacja podstawowa) dzielona jest na podstawie algorytmu podziału dotacji, określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych. Wskaźniki kosztochłonności dla kierunków studiów stacjonarnych oraz stacjonarnych studiów doktoranckich są elementem składnika studencko-doktoranckiego określonego w ww. rozporządzeniu. Składnik studencko-doktorancki wpływa na podział jedynie około 10,5% dotacji podstawowej w przypadku uczelni akademickich oraz około 9% w odniesieniu do uczelni zawodowych. Nie ma podstaw do stawiania tezy, iż zaproponowane w projektowanym rozporządzeniu wskaźniki kosztochłonności wpłyną negatywnie na liczebność kadry oraz poziom kształcenia na studiach technicznych, ścisłych i przyrodniczych, tym bardziej, iż kadra jest uwzględniana przy podziale dotacji odrębnie w ramach składnika kadrowego. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż wskaźniki kosztochłonności nie wpływają na globalną wysokość dotacji, a służą jedynie jej dystrybucji. Wysokość środków finansowych będących w dyspozycji poszczególnych ministrów przeznaczonych na finansowanie uczelni jest określana corocznie w ustawie budżetowej i stanowi podstawowe uwarunkowanie poziomu finansowania uczelni.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektu regulacji na rynek pracy

Przewiduje się, iż projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektu regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektu regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.